

Nr. 407/14
2 iulie 2014

Judecătoria sect. Rîșcani
Mun. Chișinău

Reclamant A.O. Centrul de Informații "GENDERDOC-M"
adresa: str. M. Cupcea 72/1
mun. Chișinău

Reprezentat în baza mandatului nr. 0286712 Doina Ioana Străisteanu
Avocată și Expertă în Drepturile Omului
adresa: mun. Chișinău, MD-2012
str. V. Alexandri 91 of. 8
Tel (022) 22 02 82, 068592222

Pîrît Televiziunea PRO TV
adresa: str. Petru Maior 7
mun. Chișinău, MD-2005

ACȚIUNE DE CHEMARE ÎN JUDECATĂ

înaintată în baza Legii nr. 121 privind asigurarea egalității,
precum și în baza Art. 1, 2, 3 alin(1), 10, 11, 14, 15 și 16 din Codul Civil al Republicii Moldova

Reclamatul, reprezentat de avocata Doina Ioana Străisteanu, solicită:

1. Admiterea acțiunii,
2. Recunoașterea pîrîtilui responsabil de instigare la ură, violență și discriminare față de persoanele presupuse sau știute ca fiind de orientare homosexuală și de injuria la adresa reclamantului prin nemoderarea comentariilor de pe site-ul său <http://protv.md>,
3. Obligarea pîrîtilui
 - să publice pe prima pagină accesată de vizitatori (pagina de start) a site-ului său la adresa <http://protv.md> scuze publice pentru reclamant și publicarea dispozitivului hotărîrii instanței pe marginea acestei acțiuni, unde să le păstreze timp de 3 luni;
4. Încasarea în beneficiul reclamantului a sumei de 225,600.00 lei (echivalentul sumei de 12,000 Euro) cu titlu de prejudiciu moral pentru instigarea la ură, violență și discriminare față de persoanele presupuse sau știute ca fiind de orientare homosexuală,
5. Încasarea de la pîrît a cheltuielilor de judecată achitate de reclamant, dovada cărora va fi prezentată ulterior.

În fapt, comunicăm următoarele:

- 1.1 În ziua de 13 mai 2014 pîrîtul a plasat următoarea "știre" "Gay-ii din Moldova tin in secret locul paradei. Ce spun despre victoria Conchitei Wurst la Eurovision". La finalul acesteia, a oferit vizitatorilor platformă pentru comentarii și exprimare de opinii, sub anonim sau pseudonim. Unele din aceste comentarii, plasate pe site-ul pîrîtilui și nemoderate (<http://protv.md/stiri/social/gay-ii-din-moldova-tin-in-secret-locul-paradei-ce-spun-despre---549891.html>) redăm aici:

ha (13.05.2014 19:08) *faceti unde vreti parada asta palibomu va gasim si a sa mincati o pzdala buna.*

Sorin (13.05.2014 19:27) *Trebu de strins toata murdaria asta de oameni si de impuscat, aici este oleaca nevoie de Stalin sa faca regula !*

Goghi (13.05.2014 19:27) *daca ii intilnesc am sa utilizes bita din masina!O sa le fac un sado mazo si fanul lor Dnul primar nu i scapa*

realistu (13.05.2014 21:12) *sunt niste dobitoci daka eram eu i mpuskam nustiu nam norok sa vad pe strada vriun pidaras sau se askund primu karemi kade il poknesk deasasi aduka ce tita o supt kind era mik bai dobotocilor atitea fete frumoase dar voi imblati ku siokalau in fund ma suzati agronomi timpiti adika derbedei*

Atenție! Documentul conține date cu caracter personal, prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr. 0000138-001, înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Cabinetul Avocatei
CA "Străisteanu Doina Ioana"

Moldova, Chișinău MD-2012
str. V. Alexandri, 91, of.8
Tel./fax: +373/ 22 220 282

tel +373/ 68 592 222

e-mail distraisteanu@dis.md
www.dis.md

și multe alte comentarii de acest gen, care nu pot fi catalogate nici ca dezbateri publice a unui subiect de interes public, nici discuție civilizată, nici exprimarea opiniei în limitele libertății oferite de Art. 10 CEDO sau Legea nr. 64 cu privire la libertatea de exprimare.

- 1.2 La ziua de astăzi, jurisprudența instanțelor de judecată din R. Moldova reflectă standardele Convenției Europene de Drepturile Omului în aplicarea Art. 10 al Convenției când discursul sau exprimarea de opinie depășește limitele permise, incitând la ură, violență și discriminare față de un grup social identificabil printr-un criteriu protejat de discriminare cum este orientarea homosexuală. Pentru referință, *printre multe altele*, reclamantul face referire la hotărârea din 23 noiembrie 2011 în cauza civilă nr. 552/2011 a Judecătoriei sect. Rîșcani O. Brega către SRL Privesc.Eu și A.O. PRIVESC.EU, rămasă în vigoare prin hotărârea irevocabilă a Curții Supreme de Justiție; hotărârea din 24 septembrie 2012 în cauza civilă nr.2-6707/12 a Judecătoriei s. Rîșcani GENDERDOC-M către A. Plugaru, devenită irevocabilă la 15 octombrie 2012 prin decizia Curții Supreme de Justiție; hotărârea din 14 iunie 2013 în cauza civilă nr. 2-1358/12 a Judecătoriei s. Ciocana GENDERDOC-M, A. Frolov și A. Zavadovschi către F. Ghelici și A.O. "Moldova Mea", devenită irevocabilă la 17 octombrie 2013 prin decizia Curții Supreme de Justiție.
- 1.3 Reclamantul a adresat pîrîtului anterior, în anii precedenți, mai multe scrisori în care a atenționat asupra necesității de a modera comentariile plasate pe paginile sale de internet, pentru că comentariile și declarațiile plasate sub protecția anonimatului și a pseudonimului incită la ură socială, umilesc și defăimează membrii comunității LGBT (lesbiene, gay, bisexuali, transexuali), nu contribuie la un dialog civilizat. Cu regret, pîrîtul a refuzat orice dialog cu reclamantul. Dimpotrivă, a continuat să plaseze "știri" despre "gay-ii din Moldova" incitând persoanele la comentarii de ură.

(i) Pîrîtul a instigat la discriminare și a tolerat comentarii injurioase și ofensatoare la adresa comunității LGBT, reprezentantă de reclamant

- 1.4 Reclamantul se arată îngrijorat de însăși titlul și conținutul "știrii" publicate de pîrît: "Gay-ii din Moldova tin în secret locul paradei. Ce spun despre victoria Conchitei Wurst la Eurovision", după care în text se indică fraze "spun ca nu le este frica, și, cu toate acestea, prefera sa se ascunda", "care urmarește propagarea drepturilor homosexualilor", "tradiționala defilare prin capitala a gay-ilor și lesbienuilor". Aceste exprimări nu sînt decît afișarea unui comportament de încurajare a discriminării față de persoanele cu orientare homosexuală. Această concluzie reiese clar din comentariile vizitatorilor, care se protejează prin anonim și pseudonim în încercarea de a evita răspunderea pentru instigarea la ură și violență și discriminare față de persoanele homosexuale.
- 1.5 Reclamantul afirmă că odată ce pîrîtul folosește site-ul <http://protv.md> pentru răspîndirea știrilor și informațiilor, oferind posibilitate vizitatorilor să plaseze sub anonim și pseudonim în direct pe pagina sa de internet, comentarii ce contravin legii, lui îi revine și obligația de a modera discuția și comentariile afișate, astfel încît ele să nu se transforme în discurs de ură față de un grup social anume sau față de o anumită persoană. Reclamantul consideră că ura îndreptată împotriva comunității LGBT a fost motivată de presupunerile și exprimările din textul știrii pîrîtului.
- 1.6 Reclamantul se referă în mod direct la **Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25.05.2012** care stabilește la Art. 1 alin(1) "**Scopul prezentei legi este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferele** politică, economică, **socială**, culturală și **alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vîrstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar**. Art. 2 oferă **definiția discriminării** ca fiind orice deosebire, excludere, restricție ori preferință în drepturi și libertăți a persoanei sau a unui grup de persoane, precum și susținerea comportamentului discriminatoriu bazat pe criteriile reale, stipulate de prezenta lege sau pe criterii presupuse; și **instigarea la discriminare** e definită ca orice comportament prin care o persoană aplică presiuni sau afișează o conduită intenționată în scopul discriminării unei terțe persoane pe baza criteriilor stipulate de prezenta lege. Din prevederile Art. 3 știm că subiecți în domeniul discriminării sînt persoanele fizice și juridice din domeniul public și privat și Art. 4 identifică cîteva forme grave ale discriminării, și anume lit. b) susținerea discriminării prin intermediul mijloacelor de informare în masă; lit. e) discriminarea săvîrșită de două sau mai multe persoane; lit f) discriminarea săvîrșită de două sau mai multe ori; lit g) discriminarea săvîrșită

asupra unui grup de persoane. Reclamantul afirmă că suplimentar și definiția inclusă în art. 2 din Legea nr. 64 a discursului de ură ca fiind *orice formă de exprimare care provoacă, propagă, promovează sau justifică ura rasială, xenofobia, antisemitismul sau alte forme de ură fondate pe intoleranță*, cuprinde acțiunile pîrîtului de instigare la ură fondată pe intoleranța persoanelor de orientare homosexuală.

(ii) Limitele libertății de exprimare

- 2.1 Este indubitabil faptul că în societatea moldovenească există homofobie (ură față de persoanele cu orientare homosexuală) larg răspîndită care se revarsă în acțiuni infracționale și discriminare față de persoanele știute că sînt homosexuali sau care sînt presupuși a fi homosexuali. Această ură este menținută și incitată în continuare prin resursele de internet precum cea a pîrîtului, care nu moderează declarațiile vizitatorilor paginilor de internet lăsînd astfel să se creadă că declarațiile prin care se cheamă direct la violență și discriminare, sau prin care se înjură și se ofensează, cad în limita bunului simț și a libertății de exprimare.
- 2.2 Reclamantul afirmă că o astfel de poziție, prin prisma ostilității față de membrii comunității LGBT din societatea moldovenească, duce la marginalizarea persoanelor cu orientarea homosexuală existentă sau presupusă, și în final la distrugerea drepturilor acestor persoane. Astfel e cazul reclamantului care a fost înjurat și ofensat de vizitatorii saitu-ului ce-i aparține pîrîtului.
- 2.3 Libertatea de exprimare este un drept indispensabil al unei democrații, nefiind un drept absolut ci unul relativ, garantat de Articolul 10 al Convenției Europene de Drepturile Omului. Totodată libertatea de exprimare nu poate legaliza și justifica declarații rasiste, homofobe, antisemite, calomnia și defăimarea. Limitele libertății de exprimare au fost conturate în jurisprudența Convenției Europene de Drepturile Omului, prin corelarea Articolului 10 cu Articolul 17 din Convenția Europeană, care impune Statul să prevină persoanele sau grupurile de persoane cu scopuri extremiste sau totalitare, de a exploata în propriile interese principiile enunțate de drepturile omului. Astfel, spre exemplu, Comisia de Drepturile Omului¹ în cauza *Kuhnen v Germania* (plîngerea nr. 12194/86, decizia din 12 Mai 1988), a găsit inadmisibilă plîngerea jurnalistului german depusă în baza Art. 10 al Convenției și a considerat că acuzația ce i-a fost adusă, și anume - tentativa de a restabili în forță Partidul Național Socialist, știut că avea caracter neo-nazist, era justificată în apărarea drepturilor și a libertăților altor persoane din societate. Comisia a subliniat că Art. 17 din Convenția Europeană are drept scop prevenirea abuzului de drept în scopul distrugerii altor drepturi și libertăți garantate de Convenție. Ulterior în cauza *Norwood v. Marea Britanie* (plîngerea nr. 23131/03, decizia din 16.11.2004) Curtea Europeană a considerat că dl Norwood a depășit limitele libertății de exprimare cînd a afișat un poster de 60cm x38cm pe fereastra casei sale, care conținea o fotografie a Turnurilor Gemene din New York în flăcări, însoțite de cuvintele "Britania fără Islam – Protejează Britanicii". Curtea Europeană a subliniat "...Un astfel de atac vehement și generalizat împotriva întregului grup religios, asociindu-l cu grave acte de terorism, este incompatibil cu valorile enunțate și garantate de Convenție, în special, toleranță, pacea socială și nediscriminarea. Afișarea posterului de către dl. Norwood în fereastra casei sale a constituit un act în sensul articolului 17 și deci nu se bucură de protecția Articolelor 10 și 14 al Convenției...".
- 2.4 În opinia reclamantului, declarațiile intolerante a pîrîtului în textul "știrii" prin care incită vizitatorii la discriminarea persoanelor homosexuale sau presupuse a fi homosexuale, precum și nemedierea comentariilor abuzive plasate sub anonima și pseudonim, cad sub incidența Articolului 17 al Convenției Europene care interzice unei persoane să abuzeze de drepturile sale (cum este libertatea de exprimare) distrugînd astfel drepturile celorlalți membri ai societății (cum este dreptul de a nu fi discriminat, dreptul la respectul vieții private a cărei componentă este onoarea și demnitatea persoanei).
- 2.5 Discuțiile, comentariile purtate în "chat-ul" pîrîtului sînt ofensatoare și discriminatorii față reclamant. Cei care citesc și scriu în "chat", văd incitarea pîrîtului, prin textul "știrii", la acțiuni discriminatorii și exprimări de ură față de persoanele LGBT și față de cei ce susțin aspirațiile lor pentru egalitate, cum este reclamantul. O atitudine a pîrîtului iresponsabilă și nejustificată de

¹ dizolvată prin Protocolul nr. 11 din 1998 la Convenția Europeană de Drepturile Omului;

libertatea cuvântului și a exprimării. O libertate deloc absolută, ci dimpotrivă, limitată de dreptul la demnitate umană, direct vizate de acest discurs de ură.

- 2.6 Reclamantul declară că pîrîtul poartă răspundere exclusivă pentru instigarea la ură, violență și discriminare față de persoanele homosexuale pe site-ul ce-i aparține și urmează a fi recunoscut astfel de instanța de judecată.

(iii) Sarcina Probatorie

- 3.1 Art. 19 al Legii nr. 121 cu privire la asigurarea egalității, sarcina de a proba prezumția discriminării îi revine reclamantului, și odată ce această sarcină s-a epuizat, obligația îi revine pîrîtului să demonstreze că a avut o justificare obiectivă și rezonabilă pentru acțiunile sale.
- 3.2 În prezenta cerere de chemare în judecată reclamantul a demonstrat prin probe concludente, pertinente și utile că declarațiile injurioase, intolerante și de incitare la ură și discriminare față de persoanele homosexuale erau răspîndite de pîrît pe pagina sa de internet la <http://protv.md>. Prin probele atașate la cererea de chemare în judecată, printre care și comentariile luate de pe pagina de internet ce îi aparține pîrîtului, care expun intoleranța, ura, agresiunea și insultele la adresa persoanelor cu orientare homosexuală, îl privesc pe reclamant la direct pentru că i se adresează lui, ca asociație obștească care an de an organizează festivalul "Curcubeul peste Nistru" componenta căruia este și marșul egalității.
- 3.3 La punctele (iv) și (v) al acestei cereri reclamantului argumetază prejudiciul moral și material cauzat de pîrît prin acțiunile și declarațiile sale.

(iv) Prejudiciul moral

- 4.1 Prin acțiunile sale, pîrîtul în mod deschis incită la discriminare și ură față de persoanele cu orientare homosexuală și față de cei care le sprijină eforturile de asigurare a dreptului la egalitate și nediscriminare, încurajînd societatea să manifeste intoleranță, discriminare și pe alocuri agresiune. Comentariile plasate pe site-ul de internet a pîrîtului demonstrează ura și intoleranța răspîndită în societate, pe care pîrîtul, prin nemoderarea discuției și a comentariilor, prin încurajarea atacului la persoana reclamantului și cu declarațiile deschise de indemnare la discriminare, o încurajează și o incită.
- 4.2 Acțiunile pîrîtului i-au cauzat prejudiciul moral reclamantului care a fost înjurat la direct de vizitorii "chat"-ului de pe <http://protv.md> doar pentru că este de orientare homosexuală. Reclamantul are dreptul la despăgubirea prejudiciul moral cauzat prin declarațiile homofobe, intolerante și pentru injuria la adresa sa pentru care se face responsabil pîrîtul.

(v) Încasarea cheltuielilor de judecată de la pîrît

- 5.1 Odată ce pîrîtul a refuzat categoric soluționarea amiabilă extrajudiciară a litigiului (*refuzînd satisfacerea cererii prelabile ori discutarea unei soluții amiabile*), reclamantul a fost impus să suporte cheltuieli de judecată. În baza art. 90, 94 alin (1), 96 din Codul de Procedură Civilă reclamantul solicită obligarea pîrîtului la compensarea cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică și eventualele cheltuieli de judecată pentru înștiințarea și chemarea martorilor și a pîrîtului dacă va ignora citațiile judecătorești. Dovada acestora va fi făcută în cadrul ședinței de judecată, la finisarea dezbaterilor judecătorești, într-o sumă globală, susținută evident de probe.

În baza celor expuse mai sus și conform prevederilor Art. 90, 96, 166, 167 CPC RM, art. 1, 2, 3, 4, 19 din Legea nr. 121 privind asigurarea egalității și Art. 14, 15 și Art.16 alin (2) (6) (7) și (8) al CC RM, solicităm satisfacerea pretențiilor către pîrît în valoarea prejudiciului moral și material estimat.

Anexate aici: Mandatul nr. 0286712; Copia Extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice; Statutul organizației; Certificat privind numărul membrilor și a beneficiarilor; Pagina printată de internet a pîrîtului cu "știrea" și comentariile; Copia cererii de chemare în judecată, cu anexe, pentru pîrît.

cu respect,

Doina Ioana STRĂISTEANU

Avocată și Expertă în Drepturile Omului

Tel. 068592222, e-mail: distraisteanu@dis.md, www.dis.md

